

25. Festiwal Filmu Niemego

2024-11-27

5 grudnia w Krakowie rozpocznie się 25. Festiwal Filmu Niemego - najstarszy w Polsce przegląd filmów niemych z muzyką na żywo. Tegoroczna edycja skupi się na wybitnych aktorach filmu niemego, takich jak Rudolph Valentino, John Gilbert, Douglas Fairbanks, Buster Keaton czy Charlie Chaplin. Wydarzenie, organizowane przez Fundację Dla Kina oraz Kino Pod Baranami, potrwa do 8 grudnia.

Festiwal Filmu Niemego w poprzednich latach wielokrotnie przedstawiał wspaniałe aktorki – divy kina niemego. Podczas tegorocznej edycji – pod hasłem **„Amanci, komicy, herosi ekranu”** – światła festiwalowych reflektorów zostaną skierowane na wielkich gwiazdorów tamtej epoki.

Wielcy aktorzy kina niemego, tacy jak Lon Chaney, Emil Jannings, Werner Krauss, czy Conrad Veidt, ożywiali na ekranie postaci społecznych wyrzutków, skrzywdzonych przez los biedaków czy demonicznych złoczyńców. O szybsze bicie serca pripraviali hipnotyzujący amanci – Rudolph Valentino, John Gilbert, Mieczysław Cybulski, Ivor Novello, Sessue Hayakawa, a imponujące popisy kaskaderskie wykonywane przez Douglasa Fairbanka i Bustera Keatona zapierały dech w piersiach – podobnie jak pełne szalonych zwrotów akcji, niezwykłych zbiegów okoliczności i znakomitych gagów filmy Charliego Chaplina i Maxa Linder.

Podczas 25. Festiwalu Filmu Niemego, jak co roku, filmy wyświetlane będą z muzyką wykonywaną na żywo. Zaskakującą kombinację muzyki transowej, melancholijnej i humoru zapewni formacja Błysk!. Grupa Viva Flamenco! porwie widownię wyrefinowaną mieszanką flamenco tradycyjnego i współczesnego, a pianista Patryk Kraśniewski oczaruje uspokajającymi, refleksyjnymi dźwiękami. Emocje i ekspresja zdominują utwory zespołu Tuul, podczas gdy Jacaszek połączy dźwięki preparowane elektronicznie z żywym instrumentarium. Do filmów zagrają również: Semi-Invented Trio pod wodzą Adriana Konarskiego, duet Cenkiem/Skwirut (jazz, klasyka i polska muzyka ludowa), Ether Jazz Trio (młody krakowski jazz z nutką minimalizmu), handpanowe trio Maciej Trifonidis/Maja Włazy/Paweł Gajewski oraz DJ Tomasz Szmaj (electro-punk, industrial i basowe brzmienia). Festiwal otworzy młoda instrumentalistka i kompozytorka Hania Derej w towarzystwie kwartetu smyczkowego.

Pierwsze dwa dni pokazów odbywać się będą w Muzeum Sztuki i Techniki Japońskiej Manggha. Filmem otwarcia festiwalu jest **„Portier z hotelu Atlantic”** Friedricha Wilhelma Murnaua z wybitną rolą Emila Janningsa. Aktor zachwyca w bliskich ujęciach wymagających mistrzowskiej subtelności, jak i w dramatycznych, niezwykle ekspresyjnych scenach.

Na program festiwalu składają się zarówno świetnie znane nieme produkcje, jak i tytuły, które dopiero czekają na odkrycie. Ponadczasowy **„Brzdąc”** to pełna bezbłędnych gagów komedia, która stanowiła punkt zwrotny w karierze Charliego Chaplina. **„Gabinet doktora Caligari”** (reż. Robert Wiene) to film z ogromnymi ambicjami artystycznymi, widocznymi przede wszystkim w imponującej scenografii, pełnej zniekształceń, dziwnych cieni i ostrych kątów. Zamaskowanego mściciela podpisującego się literą Z nie trzeba nikomu przedstawiać. **„Znak Zorro”** (reż. Fred Niblo) ze znakomitym Douglasem Fairbanksem w roli tytułowej to pierwsza ekranizacja historii o słynnym banicie.

25. Festiwal Filmu Niemego to także filmy dwóch wielkich reżyserów: Alfreda Hitchcocka i Ericha von Stroheima. **„Lokator”** to pierwszy komercyjny sukces brytyjskiego mistrza

suspensu, który dał początek jego charakterystycznemu stylowi. Po stu latach od premiery nadal olśniewa ekspresjonistyczną estetyką i tajemniczą atmosferą. **„Wesoła wdówka”** to jedyny film von Stroheima, który przyniósł prawdziwe zyski. Znany z perfekcjonizmu i niedotrzymywania terminów reżyser stworzył na ekranie olśniewający świat wyższych sfer, bogactwa, prestiżu i burzliwych uczuć.

W programie imprezy są też porywające historie miłosne, często osadzone w niezwykłych okolicznościach i plenerach. **„Malarz smoków”** (reż. William Worthington) to rozgrywający się w Japonii amerykański film, który w niezwykły sposób łączy elementy mistycyzmu, romansu oraz artystycznego geniuszu. W głównego bohatera tej poetyckiej opowieści o miłości i sztuce wcielił się Sessue Hayakawa - pierwszy azjatycki gwiazdor amerykańskiego kina. **„Demon cyrku”** Toda Browninga, twórcy pamiętnych **„Dziwołagów”**, wprowadza widzów w świat cyrkowców. Ci poturbowani przez życie ludzie marzą o miłości i skrywają ogromne tajemnice. Wielkie uczucie znajduje się też w centrum komedii Bustera Keatona **„Marynarz słodkich wód”**. Ten luźno inspirowany piosenką **„Steamboat”** Bill film opowiada o konflikcie tradycji z nowoczesnością oraz zakazanym romansie, który łączy dwie zwaśnione rodziny. Amerykański melodramat **„Poza skałami”** (reż. Sam Wood) zachwyca obsadą. W rolach filmowych kochanków wystąpili (tylko ten jeden raz razem!) Rudolph Valentino i Gloria Swanson.

Polskim akcentem na festiwalu jest film **„Ponad śnieg”** - adaptacja dramatu Stefana Żeromskiego w reżyserii Konstantego Meglickiego. W obsadzie m.in.: nazywana „nową Modrzejewską” Stanisława Wysocka, założyciel teatru Ateneum Stefan Jaracz i amant Mieczysław Cybulski.

Szczególne miejsce w programie tegorocznej imprezy zajmuje francuski aktor Max Linder. Uczestnicy festiwalu będą mogli zobaczyć go w filmie **„Siedem lat nieszczęść”**, zrealizowanym podczas pobytu komika w Hollywood. Jest on także głównym bohaterem intrygującego współczesnego dokumentu **„Życie i śmierci”** Maxa Lindera, który bada tajemniczy i tragiczny los jednej z wielkich gwiazd wczesnego kina. Po pokazie filmu rozmowę z reżyserem Edwardem Porembnym poprowadzi filmoznawczyni dr Paulina Haratyk.

W niedzielny poranek najmłodszy widzowie mogą wziąć udział w specjalnym wydaniu cyklu Baranki Dzieciom. W programie pokaz bajki **„Zabawy Bolka i Lolka: Mali filmowcy”** oraz warsztaty muzyczne, które poprowadzi multiinstrumentalistka Urszula Stosio.

Pokazy festiwalowe odbywają się w dwóch lokalizacjach: w Kinie Pod Baranami (Rynek Główny 27) i w Muzeum Sztuki i Techniki Japońskiej Manggha (ul. Marii Konopnickiej 26). Afterparty w sobotni wieczór odbędzie się w Klubie Betel (Pl. Szczepański 3).

Szczegółowy program na [stronie kina](#).